

ОГЛЯД ТЕМАТИКИ НАУКОВИХ ДОПОВІДЕЙ ЗА 15 РОКІВ

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Університету Ушинського здійснює підготовку майбутніх фахівців напрямку «Філологія. Переклад» за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр» і «магістр» за денною та заочною формами навчання.

Кафедра також проводить інтенсивну роботу щодо підготовки кадрів вищої кваліфікації. Створена спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 10.02.16 – перекладознавство, яку очолює доктор філологічних наук, професор Т. М. Корольова, надає можливість молодим науковцям продемонструвати свої здобутки в контексті сучасного освітнього простору України. Тематика науково-дослідних робіт на здобуття наукових ступенів кандидатів та докторів філологічних наук охоплює широкий спектр проблем у галузі мовознавства та перекладознавства. Результати досліджень складають основу дисертаційних робіт аспірантів та молодих викладачів кафедри, є теоретичною та практичною базою підручників з профільюючих дисциплін кафедри. Одержані висновки наукових досліджень кафедри публікуються у збірнику наукових розвідок «Науковий вісник ПНПУ імені К. Д. Ушинського – Лінгвістичні науки», затвердженому ВАК України як фахове видання.

Продуктивна робота кафедри супроводжується регулярною участю її співробітників у міжнародних і Всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях. Студенти разом із викладачами виступають з доповідями й обговорюють актуальні проблеми сучасного мовознавства і перекладознавства на засіданнях студентського наукового гуртка. Завдяки

реалізації міжнародного проекту «Інститут Конфуція» стало можливим проходження стажування викладачів кафедри та студентів університету на базі вищих навчальних закладів КНР.

З огляду на зазначене, ключовим вектором наукової діяльності кафедри є розроблення та опрацювання актуальної наукової тематики у форматі сучасних потреб та виклику часу, що надає їй змогу бути флагманом у галузі мовознавства та перекладознавства протягом останніх 15 років. Серед основних тем наукових досліджень можна виокремити такі:

1. Особливості двостороннього перекладу художніх текстів.
2. Когезія та когерентність у перекладі україномовної наукової прози англійською мовою.
3. Лінгвокогнітивне моделювання процесу перекладу мовознавчих термінів з англійської мови на українську.
4. Особливості відображення паралінгвістичних засобів у перекладі текстів різної жанрово-стильової спрямованості.
5. Відтворення комунікативної семантики українських інтерогативних конструкцій у перекладі англійською / китайською мовою.
6. Стратегії і тактики синхронного перекладу з української мови.
7. Відтворення метафоричної образності при перекладі української прози англійською мовою.
8. Лексична гармонізація при перекладі україномовних законодавчих актів англійською / китайською мовою.
9. Особливості перекладу в галузі українського та європейського міграційного законодавства (на матеріалі української й англійської мов).
10. Типологічні і конкретно мовні аспекти сучасного дискурсу (на матеріалі ділового Інтернет-дискурсу, естетичного, інформаційно-розважального телевізійного, молодіжного, науково-популярного, офіційно-ділового, телевізійного новинного різновидів дискурсу, освітньо-пізнавального радіодискурсу).

Отже, серед перспектив подальшого успішного функціонування кафедри

перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики відзначимо розширення наукової платформи, інтенсифікація академічної мобільності студентів і викладачів, залучення зарубіжних учених до реалізації досліджень, ініційованих кафедрою.

Швецова Владислава

Государственное учреждение «Южноукраинский национальный педагогический университет имени К. Д. Ушинского»

Украина

КОНТЕКСТ СУДЕБНОГО ДИСКУРСА

Контекст в обширном толковании является составляющей дискурса, который включает условия коммуникативного взаимодействия адресанта, текста и адресата, погруженных в интериоризированные бытия и семиотический универсум [1].

Ф. С. Бацевич рассматривает контекст как среда, время, особенности канала коммуникации и другие условия, в которых имеет место конкретное общение [2]. Целью дискурсивного анализа является определение социального контекста, который стоит за устной или письменной речью, исследования взаимосвязи между языком и социальными процессами. Трактовка языка как дискурса включает отношение к нему как к форме социального действия, непосредственно укорененного в социальных условиях его реализации [3]. На формирование такого взгляда повлиял ряд теоретических направлений в лингвистике, философии, антропологии, социологии. Одно из центральных мест среди них занимает теория речевых актов, которая была создана Дж. Остином в начале 50-х годов XX века и получила развитие в трудах Дж. Сёрля. В данной теории язык рассматривается не как совокупность универсальных значений, но как сфера действий, с помощью которых люди в